

דובי וייס - רפת ניר גלים
r0720000@icba.org.il

הגנבות - מכת מדינה

בשנים האחרונות, נושא גנבות הבקר והצאן לא יורד מסדר היום שלנו. אנחנו חווים גנבות בקר וצאן מהרפתות ומהדירים, בכמויות של אלפי ראשים בשנה. השנה חלה ירידת מה בגרף הגנבות - המשטרה והפרקליטות פיתחו כלים טובים יותר להתמודדות ואף רואים החמרה בגובה הענישה. על אף זאת, המניעה על ידי מיגון והתגובה המהירה של החקלאי, הם הביטחון למניעת גנבות בקר ונזקים נוספים.

מאמרו של דובי וייס מרפת ניר גלים, שיחד עם חיים דיין מאמבל ואפרי רייקין ממועצת החלב, מהווים את ראש החץ בהתמודדות עם המכה

מנתוני משטרת ישראל, המתבססים אך ורק על תלונות שהוגשו ע"י חקלאים, נגנבו בשנת 2009 כ-4,300 ראשי צאן ובקר. גנבות בקר וצאן מהוות סך של 20% בלבד מהגנבות החקלאיות, אולם תודות לעבודה מאומצת מול משטרת ישראל, מג"ב, בתי המשפט וגורמי תקשורת, נושא גנבות הבקר והצאן קיבל "יחס מועדף" והוא מתקבל כאייטם הבולט והמתוקשר ביותר, בתחום הגנבות החקלאיות בפרט ובתחום הפשיעה בכלל.

אופיין האלים של גנבות הבקר, הפגיעה הקשה בתחושת הביטחון ותופעות הלוואי החמורות כגון: גרימת נזקים, השתלטות על קרקע, גנבת רכב, אלימות ועוד. כל אלה הביאו את מג"ב להכריז כי מכת גנבות הבקר מהווה נושא לטיפול בסדר קדימות גבוה.

אופיין האלים של גנבות הבקר, הפגיעה הקשה בתחושת הביטחון ותופעות הלוואי החמורות כגון: גרימת נזקים, השתלטות על קרקע, גנבת רכב, אלימות ועוד. כל אלה הביאו את מג"ב להכריז כי מכת גנבות הבקר מהווה נושא לטיפול בסדר קדימות גבוה

במהלך השנה שחלפה נתפסו מספר רב של "יעדי אדם" בבתיים ובמיטותיהם, בארץ ומחוץ לה. העבודה התבצעה ע"י יחידות מיוחדות של מג"ב ובסיוע צה"ל. כמו כן, חלה בשנה זו ירידה משמעותית, לעומת אשתקד, בהיקף גנבות הבקר, בעיקר במחוזות צפון ודרום. כמה דוגמאות לחשיבות הרבה, שאותה מיחסים גורמי האכיפה לגנבות (האירועים המתוארים להלן עברו "שיפוץ" ע"מ שלא לפגוע

בצנעת הפרט וב"רגשות הגנבים").

1. כאשר נגנבה עגלה אחת, ממושב בשרון לא היסס מפקד מג"ב מרכז לרגע ו"הרים" מסוק לאוויר למשך מספר שעות. חישוב "קר" של עלות שעות טיסת מסוק מלמד כי אין כל הצדקה כלכלית להשקיע באירוע של גנבת עגלה (מיוחסת ככל שתהיה) שעות מסוק יקרות, מה גם שאין יחס סביר בין חומרת העברה והמשאבים אשר הוקצו לטיפול בה, בייחוד בתקופה שבה משטרת ישראל נמצאת במצוקה תקציבית.

2. בשם הענף, הודינו מקרב לב למפקד על הטיפול המסור והאכפתי. במהלך חודש יוני, ע"פ מידע מודיעיני, נעצר בביתו, אי שם, "יעד אדם" בתחום גנבות הבקר. המבצע התנהל בשיתוף פעולה עם צה"ל וכלל כוחות רבים. במהלך החיפוש בביתו נתפסו בתוך מכונת כביסה, 3 מחסניות אקדח ו-40 כדורי 9 מ"מ. הנ"ל נחקר בחשד

גדר היקפית להגנה ברפת גרופית בערבה

בשר מטורק באתר הגנבה

תשרי וסמוך לפסח. או אז, עולה הביקוש לבשר זבח. אולם בשנים האחרונות נגנבו גם עגלות המיועדות לחליבה וגרף גנבות הבקר פרוס על פני כל השנה. עובדה זו מלמדת כי המוטיבציה לגנוב בקר היא כלכלית דווקא ולא רק פולחנית דתית גרידא. כמובן שיש כאלה שחוגגים כל השנה.....

מהם אמצעי ההתגוננות היעילים

ניתן לחלק את אמצעי ההתגוננות למספר קטגוריות כלליות: אלקטרוני, פיזי וביוולוגי. אולם, ברוב המקרים, **שילוב** של מספר אמצעי מיגון יביא לתוצאה טובה יותר. כל משק צריך להתאים את חליפת המיגון לצרכים וליכולות שלו. על החקלאי להקשות ככל שניתן על הגנבים באמצעים שונים. בנוסף, כאשר בוחרים מערכת מיגון צריך לבדוק מול איזה איום אנו מתמודדים. לדוגמה, במקרים רבים שבהם תועדו גנבות בקר ע"י מצלמות, התברר כי משך הגנבה הוא מספר דקות בלבד. החקלאי חייב להגיב מיד ברגע שבו התקבלה האזעקה, שאם לא כן, הוא עלול לאחר את המועד.

אמצעי מיגון:

1. אלקטרוני:

- א. קיימות בשוק מגוון מערכות אזעקה אלקטרוניות המבוססות על גלאי נפח וגלאי "עיניים" בעלי רוחב קרן משתנה. יש חשיבות רבה מאד למיקום הנכון של הגלאים.
- ב. מצלמות, משמשות גם כן כמערכת מיגון ואזעקה ומופיעות במספר יישומים.
- 1) ניתן להתחבר למוקד מאויש בכל שעות היממה ובכל ימות השבוע ובזמן אירוע יפעיל המוקדן את הגורמים הרלוונטיים (החקלאי, מג"ב, סייר ביטחון וכו')
- 2) ניתן להתחבר למצלמה במשק באמצעים סולרניים והחקלאי או גורם מטעמו יטפלו באירוע.
- 3) המצלמה משמשת כמערכת אזעקה בעלת יכולת צילום ותיעוד.
2. פיזי: גדרות, מנעולים, מחסומים ותעלות. קיים מגוון רחב של מכשולים כנ"ל לשימוש החקלאי. ניתן לשלב מכשולים פיזיים עם

לגנבות בקר ביישובי ל"ש ומעצרו הוארך פעמים. הטיפול בחשוד כלל שיטות חקירה רבות ומגוונות ובסופו של דבר הוגש נגדו כתב אישום ע"י התביעה הצבאית.

אמנם באירוע זה לא הוכח קשר לגנבות בקר, אך כפי שהתבטא קצין בכיר במג"ב: "בכלל לא משנה לי על איזה עברה הצלחנו "להושיב" אותו, העיקר שיהיה ממנו שקט בתחום גנבות הבקר לשלוש השנים הבאות."

3. בחודש מאי נעצר ע"י יחידה מיוחדת של מג"ב חשוד אשר עמדו כנגדו 8 תיקים. הנ"ל נחקר והודה ב-3 תיקים שבהם הוא חשוד: גנבת רכב, גנבת רכוש וגנבת עגלים ממושב עזריקם. כנגד החשוד הוגשו כתבי אישום והוא נעצר עד תום ההליכים.

ע"פ הערכות מודיעין מג"ב, צפויה עלייה באירועי גנבות בקר וצאן סמוך לחגי המוסלמים. איך אל אדחא ואיך אל פיטר, סמוך לחגי תשרי וסמוך לפסח. או אז, עולה הביקוש לבשר זבח

4. בחודש נובמבר זיהה צוות מג"ב רכב מסחרי שהסתובב בצורה חשודה באזור קריית-גת.

הצוות הגיע לרכב שהתגלה כנטוש ובתוכו היו 17 עגלים. מסוק שהוזעק למקום זיהה רכב נוסף כ-500 מטר מהרכב הנטוש וחשוד שפרק ממנו. הצוות עצר את האיש ובעקבות חקירתו נעצר חשוד נוסף אשר הודה בחשדות נגדו וקשר את העצור לאירוע. בבדיקת הרכב ע"י טכנאי המז"פ נתפסו טביעות אצבע תואמות לחשודים אשר הופללו ונעצרו עד תום ההליכים.

אלו הן רק דוגמאות מספר, מאירועים רבים אשר טופלו השנה בהצלחה רבה יחסית ע"י מג"ב.

מתוך כלל הבקר שנגנב השנה, הוחזרו לבעליהם כ-1,436 ראשי בקר וצאן המהווים כ-40% החזרת בע"ח הגנובים לבעליהם מלמדת גם היא על עליית מדרגה, ברמה המקצועית של מג"ב.

גנבות צאן ובקר לשנת 2009

סדר	בע"ח	נגנבו ראשים	הוחזרו לבעליהם	אחוז החזרה מהגנבה
1	פרות	108	17	15.7%
2	עגלים	639	74	11.5%
3	כבשים	2,007	948	47.2%
4	טלאים	413	33	0.8%
5	עזים	489	364	74.4%
סה"כ		3,565	1,436	40%

מועדים שבהם צריך להיות ערניים יותר ולסמן אותם ביומן של כולנו

ע"פ הערכות מודיעין מג"ב, צפויה עלייה באירועי גנבות בקר וצאן סמוך לחגי המוסלמים. **עיד אל אדחא ועיד אל פיטר**, סמוך לחגי

אותנטיקה

מיזם הנעקבות הגנטית של בקטוכם

עוצרים את מגפת ה-BVDV

חברת בקטוכם נרתמת למאבק במגפת ה-BVDV ומציעה בדיקות לאיתור המחלה ברפתות הפעילות מבוצעת בשיתוף פעולה מלא עם אגודות הוטרינרים השונות

לצורך מבצע הביעור הארצי -

מחירים מיוחדים
לבדיקת BVDV
בשילוב התג הגנטי!

BACTOHEM בקטוכם

מערכות אלקטרוניות. לדוגמה: גדר אלקטרונית.
3. ביולוגי: א.שומר. ב.כלבים. ניתן לשלב כלבים או שומר עם מערכת אזעקה אלקטרונית.

מהירות התגובה משמעותית מאד לסיכול גנבת בקר וצאן. לכל שיטת מיגון יתרונות בצד חסרונות, לכן כל משק צריך "לתפור" לעצמו חליפת מיגון מיטבית ע"פ התנאים והתקציב שברשותו. בזמן אירוע יש לפנות מידית לגורמי מג"ב האמונים על הטיפול בבעיה.

אפיון הגנבות במחוזות הארץ השונים

הגורם המבדיל באירועי גנבה הוא דפוס הפעולה של הגנב. באירועי גנבות ברחבי הארץ פעלו כנופיות מאזורים שונים, כנופיה משטחי הרש"פ עשויה להגיע בקלות יחסית דרך כביש 6 (בעגה המשטרית - "המוביל הארצי") גם למחוז מרכז וגם לצפון. לפיכך, ניתן לשייך את השוני באירוע הגנבה לדפוס הפעולה של הכנופיה.

לאחרונה, ניתן לראות פסקי דין רבים של גנבי בקר המסתיימים במאסר של מספר שנים ומרבית גנבי העגלים שנתפסו "יושבים" במעצר עד תום ההליכים

כנופיות מהצפון יעדיפו לשחוט בקר בשטח ולהסתלק עם בשר הטבחה, בגלל הסיכון הרב באיתור הבקר החי בכפרים ומשום שלמשטרה נגישות קלה ומודיעין רב בשטחי ישראל. כנופיות משטחי הרש"פ ומשטחי הפזורה הבדואית יעדיפו לגנוב בד"כ שגר, בגלל הביקוש מצד "הקליינטים" המעוניינים לגדל בקר ליד הבית או עגלה לחלב.

במקרים מסוימים נשחט בקר בשטחי המרעה הסמוכים לגדר ההפרדה ובשר הטבחה מגיע הביתה לשטחי הרש"פ באמצעות חמורים עמוסים לעיפה.

אין ספק כי לתנאי השטח (גדר ההפרדה, כביש 6, מרחק, מיגון הרפתות) ולפעילות מג"ב השפעה רבה גם על סגנון הפעולה של הגנבים.

החקיקה והשפעתה על התנהגות הגנבים

בשנת 1996 עבר חוק העונשין (בסיוע חיים דיין מאמבל) שינוי בסעיף גנבות בקר, "מעוון" (עד 3 שנות מאסר) "לפשע" (מ 3 שנות מאסר ואילך) לדוגמה: אם נגנב פיל מהספארי זו עברה מסוג "עוון", אך אם נגנב עגל מרפת זו עברה מסוג "פשע".

לצערנו, מערכת התביעה ובתי המשפט המשיכו להתייחס בסלחנות לגנבי הבקר, כך שבעצם לא הייתה משמעות לשינוי סעיף החוק, בגלל טיפול בתי המשפט בנושא.

בצפון הוקם פרויקט שת"פ בין יח' ארז של מג"ב ופרקליטות מחוז צפון, במסגרתו נדרשו בתי המשפט להחמיר בעונשם של גנבי הבקר. בעקבות הפרויקט חל שינוי מגמה וחלה החמרה בענישה, מאסרים בפועל, שינוי מדיניות המעצר עד תום הליכים או מאסר בית עם אזיק אלקטרוני. הצלחת המהלך של פרקליטות מחוז צפון סייעה להרחבת

הגנבים משתמשים בכל אמצעי התחבורה להחביא את העגלים

ההשתתפות העצמית - החקלאי "ייהנה" מכספי הביטוח רק במקרה של גנבה גדולה מאד. לסיכום אפשר לומר, כי הביטוח אינו אופציה כלכלית - הביטחון - כן!

עם סגירת הגיליון

נתקבלו שני דיווחים מאותו יום, שממחישים את המציאות שבה אנו חיים.

- ב-8.02.10 נגנבו 50 כבשים ממושב בארותיים, החקלאי דיווח למג"ב מרכז, העדר נתפס בפאתי קלנסווה והושב לבעליו.
- ב-08.02.10 נגנבו 46 עגלים ועגלות מקבוצת כנרת, השגר טרם נמצא ומודיעין מג"ב פועל ע"מ להשיג מידע. לא מן הנמנע, כי גנבים שבאו משטחי הרש"פ הצפינו כדי לבצע את הגנבה. הכמות הגדולה מאד של העגלים שנגנבו והביצוע החלק, מזכירים מאד את דפוס הפעולה של חוליית בית עולא.

למרות פניותינו החוזרות ונשנות, חלק גדול מהמשקים לא עושה די במיגון הדירים והרפתות וחבל.

טעמה הרע של הגנבה נשאר זמן רב, אחרי שהעגלים נאכלו..... ■

שינוי ההתייחסות בכל רחבי הארץ יחד עם פעולות נוספות כגון: פגישות עם מנהל בתי המשפט בישראל, שופטת שהכריזה כי גנבות בקר הם מכת מדינה, עדויות מקצועיות של נציגי חקלאים בבית המשפט ונוכחותם בבתי המשפט.

בשנת 2009 נחקק תיקון לחוק העונשין המתייחס לכלל הגנבות החקלאיות כגנבות בנסיבות מחמירות והרחבתם לעברה מסוג פשע ובלבד שערך הרכוש יעלה על 1,000 ₪ לאחרונה, ניתן לראות פסקי דין רבים של גנבי בקר המסתיימים במאסר של מספר שנים ומרבית גנבי העגלים שנתפסו "יושבים" במעצר עד תום ההליכים. (הפרשנות המשפטית של ידידנו עו"ד תומר שוורץ).

הערה: חוק D.N.A. עבר קריאה טרומית ונמצא על שולחנה של ועדת הכספים בכנסת.

החוק יסייע רבות להילחם בגנבי הבקר בישראל.

ביטוח וכיסוי במקרה של גנבה

חברות הביטוח למדו מהר מאד כי פוטנציאל הנזק של גנבות הבקר הוא עצום ולכן הפרמיה לביטוח האמירה לשחקים, יחד עם סכום